

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Hogeschool Utrecht
T.a.v. College van Bestuur
Postbus 85397
3508 AJ UTRECHT

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
31834610

Bijlagen
1

Datum 10 maart 2022
Betreft Besluit macrodoelmatigheid associate degree opleiding Bedrijfskunde

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzenddatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUO, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenocw.nl.*

Geacht College,

Met uw brief van 17 december 2021, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 17 december 2021, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de associate degree-opleiding Bedrijfskunde als bekostigde opleiding te verzorgen in Amersfoort.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 14 februari 2022, kenmerk 2021/108, positief geadviseerd over uw aanvraag. Het advies van de CDHO dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op de advisering van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de associate degree-opleiding Bedrijfskunde als bekostigde opleiding te verzorgen in Amersfoort.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO, concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijst ik u naar het genoemde advies van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, negende lid, van de WHW, vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van het besluit is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs. Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO over onderhavige opleiding een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit, adviseer ik u zo

spoedig mogelijk een aanvraag voor een toets nieuwe opleiding in te dienen bij de NVAO. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met ssg@duo.nl.

Onze referentie
31834610

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de Inspectie van het Onderwijs, DUO-Groningen en de Vereniging Hogescholen.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Robbert Dijkgraaf, namens deze,
MT-lid Hoger Onderwijs en Studiefinanciering

Hubert-Jan Albert

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de Minister
Dhr. dr. R.H. Dijkgraaf
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Advies nieuwe opleiding

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding Hogeschool Utrecht Voltijd hbo Associate degree Bedrijfskunde Amersfoort	2021/108	14/02/2022

Geachte heer Dijkgraaf,

Op 17/12/2021 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Hogeschool Utrecht om de hbo Associate degree Bedrijfskunde als bekostigde opleiding te verzorgen te Amersfoort (brief van 17/12/2021 met kenmerk IAD/TK-sf/20211217). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen. Op 17/01/2022 is de beslistermijn verlengd tot 28/02/2022 omwille van de zorgvuldige besluitvorming.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hiernavolgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van de Hogeschool Utrecht om de hbo Associate degree Bedrijfskunde als bekostigde opleiding te Amersfoort te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

De aanvrager wil de opleiding Bedrijfskunde in Amersfoort vestigen. Het gaat om een Nederlandstalige hbo Associate degree die de aanvrager in het Croho onderdeel Economie wil laten opnemen. De voorgenomen opleiding omvat 120 studiepunten en de aanvrager wil deze in voltijdvorm aanbieden.

De opleiding richt zich inhoudelijk op verschillende facetten van bedrijfskundige processen. De

opleiding bevat drie leerlijnen: operations management, information management en organization management. Hierbinnen wordt aandacht besteed aan onderwerpen zoals organisatie-analyse, klantcommunicatie, procesanalyse, data analytics, datavisualisatie en projectmanagement. De opleiding besteedt hierbij ook veel aandacht aan professionele identiteit en professionele en persoonlijke ontwikkeling. De aanvrager benadrukt dat een groot deel van de opleiding gericht is op het aanleren van digitale vaardigheden zoals datamanagement en het analyseren van digitale processen.

De opleiding is toegankelijk voor studenten met een mbo-4, havo of vwo diploma. Wie geen toereikende vooropleiding heeft gevolgd en bij aanvang van de opleiding ouder is dan 21 jaar kan bij het succesvol afronden van de toelatingstoets 21+ tot de opleiding worden toegelaten. Afgestudeerden van de opleiding kunnen onder meer de functies bedrijfskundige, managementassistent, data (management) analist, medewerker kwaliteitszorg, officemanager en medewerker bedrijfsbureau bekleden.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium a

Aanvrager stelt dat de hbo Associate degree Bedrijfskunde aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte beroept de aanvrager zich op de prognoses voor opleidingstypen en beroepsgroepen zoals deze zijn opgenomen in het AIS van het ROA, het rapport 'Macrodoelmatigheid - Verdiepingsdocument bij verkenningsrapport 'HEO met regie naar verantwoordelijkheid' van de Vereniging Hogescholen (2021), het rapport 'Regio in Beeld - Amersfoort' van het UWV (2021), de Spanningsindicator van het UWV (www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/dashboards/spanningsindicator), de Nationale Beroepengids (www.nationaleberoepengids.nl/), het rapport 'Jobs of Tomorrow - Mapping Opportunity in the New Economy' van het World Economic Forum (2020), het arbeidsmarktonderzoek 'Marktpotentieel Associate degree Bedrijfskunde, Hogeschool Utrecht' dat door Lexnova is uitgevoerd in opdracht van de aanvrager (2021), de barometer 'Economisch-administratieve beroepen - Barometer arbeidsmarkt' van het UWV (2021), de barometer 'UWV barometer arbeidsmarkt - Financiële dienstverlening' van het UWV (2021), de barometer 'ICT-beroepen - Barometer arbeidsmarkt' van het UWV (2021), het factsheet 'Ict-beroepen - Factsheet arbeidsmarkt' van het UWV (2019), het factsheet 'Administratieve beroepen - Factsheet arbeidsmarkt' van het UWV (2017), de 'Sectorkamerrapportage Zakelijke Dienstverlening en veiligheid' van SBB (2019), de 'HBO Monitor 2020' en het factsheet 'HBO-monitor 2020: 34035 B Bedrijfskunde' (2021).

De commissie laat het factsheet 'Ict-beroepen - Factsheet arbeidsmarkt' van het UWV (2019) en het factsheet 'Administratieve beroepen - Factsheet arbeidsmarkt' van het UWV (2017) buiten beschouwing omdat de aangehaalde barometers 'Economisch-administratieve beroepen - Barometer arbeidsmarkt' en 'ICT-beroepen - Barometer arbeidsmarkt' een recenter beeld geven van deze arbeidsmarkten. Ten slotte laat de commissie ook de 'Sectorkamerrapportage Zakelijke Dienstverlening en veiligheid' van SBB (2019) buiten beschouwing omdat de aangehaalde informatie niet duidelijk herleidbaar is tot deze bron.

De aanvrager beschouwt twee opleidingstypen die zijn opgenomen in het AIS van het ROA als verwant aan de voorgenomen opleiding Bedrijfskunde, zijnde het opleidingstype bachelor management, bedrijfs- en personeelwetenschappen en het opleidingstype bachelor informatica. De aanvrager beschouwt het opleidingstype bachelor informatica relevant omdat de recent gestarte hbo Associate degree-opleiding Data Analytics, die door de aanvrager als verwant aan de voorgenomen opleiding wordt gezien, naar alle waarschijnlijkheid in dit opleidingstype zal worden opgenomen.

De commissie constateert dat er geen verwante opleidingen zijn opgenomen in het opleidingstype informatica en dat het niet zeker is dat de opleiding Data Analytics hierin zal worden opgenomen. Om deze reden kent de commissie geen gewicht toe aan de prognoses van het ROA voor dit opleidingstype.

De commissie acht het opleidingstype bachelor management, bedrijfs- en personeelwetenschappen relevant omdat hierin de reeds bestaande hbo Associate degree-opleiding Bedrijfskunde is opgenomen. De commissie merkt op dat er een grote hoeveelheid niet verwante opleidingen in dit opleidingstype is opgenomen. De commissie acht om deze reden de prognose van het ROA voor dit opleidingstype ten dele relevant. ROA typeert de vooruitzichten in 2026 voor afgestudeerden van dit opleidingstype als matig en verwacht vrijwel geen knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening (zie Tabel 1).

Tabel 1. Arbeidsmarktprognoses opleidingstype bachelor management, bedrijfs- en personeelwetenschappen

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele Indicator	Aantal	Gem. jaarlijks		Typering
			% 6 jr.	%	
> > Bachelor - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026	13200	4	0.6	gemiddeld
> > Bachelor - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	verwachte vervangingsvraag tot 2026	34900	10	1.7	laag
> > Bachelor - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	verwachte baanopeningen tot 2026	48200	14	2.3	laag
> > Bachelor - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2026	69100	21	3.2	gemiddeld
> > Bachelor - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2026	1.09			vrijwel geen
> > Bachelor - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2026	1.09			matig

Bron: ROA AIS

De aanvrager beroept zich tevens op de prognoses van het ROA voor de beroepsgroepen bedrijfskundigen en organisatieadviseurs en databank- en netwerkspecialisten. De commissie kent in beginsel meer gewicht toe aan de prognoses voor opleidingstypen omdat daarin de uitstroom uit een cluster verwante opleidingen wordt gerelateerd aan verwachte baanopeningen voor dit type afgestudeerden.

De commissie acht de beroepsgroep bedrijfskundigen en organisatieadviseurs relevant omdat de afgestudeerden van de voorgenomen opleiding beroepen die in deze groep zijn opgenomen kunnen uitoefenen, zoals de gelijknamige beroepen bedrijfskundigen en organisatieadviseurs. Uit de prognoses van het ROA blijkt dat er voor deze beroepsgroep grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening worden verwacht (zie Tabel 2).

Tabel 2. Arbeidsmarktprognoses beroepsgroep bedrijfskundigen en organisatieadviseurs

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele Indicator	Aantal	Gem.		Typering
			Totaal % 6 jr.	jaarlijks %	
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026	8100	6	1	hoog
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	verwachte vervangingsvraag tot 2026	14100	10	1.7	laag
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	verwachte baanopeningen tot 2026	22200	16	2.6	gemiddeld
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2026	0.866			groot

Bron: ROA AIS

De commissie acht verder de beroepsgroep databank- en netwerkspecialisten enigszins relevant omdat de afgestudeerden van de voorgenomen opleiding een deel van de beroepen die in deze groep zijn opgenomen kunnen uitoefenen, zoals ontwerpers en beheerders van databases en databankspecialisten. De commissie merkt echter op dat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding niet in aanmerking komen voor veel beroepen die in deze beroepsgroep zijn opgenomen, zoals systeembeheerders en netwerkspecialisten, omdat de technische kennis noodzakelijk voor dergelijke functies niet in de voorgenomen opleiding wordt aangeboden. Om deze reden beschouwt de commissie de prognoses voor deze beroepsgroep slechts ten dele relevant. Uit de prognoses van het ROA blijkt dat er voor deze beroepsgroep grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening worden verwacht (zie Tabel 3).

Tabel 3. Arbeidsmarktprognoses beroepsgroep databank- en netwerkspecialisten

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele Indicator	Aantal	Gem.		Typering
			Totaal % 6 jr.	jaarlijks %	
Databank- en netwerkspecialisten	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026	5600	8	1.3	erg hoog
Databank- en netwerkspecialisten	verwachte vervangingsvraag tot 2026	8100	11	1.8	laag
Databank- en netwerkspecialisten	verwachte baanopeningen tot 2026	13800	19	3	gemiddeld
Databank- en netwerkspecialisten	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2026	0.857			groot

Bron: ROA AIS

De aanvrager haalt het rapport 'Macrodoelmatigheid - Verdiepingsdocument bij verkenningsrapport 'HEO met regie naar verantwoordelijkheid' van de Vereniging Hogescholen (2021, p. 6) aan om enkele kanttekeningen te plaatsen bij de relevantie van de gegevens in het AIS van het ROA voor het inschatten van de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden. In het rapport wordt gesteld dat er een discrepantie bestaat tussen de arbeidsmarktkansen geschetst in het AIS van het ROA en de feitelijke praktijk. Hiervoor wordt in het rapport verwezen naar statistieken van het CBS over de baanontwikkeling in het vierde kwartaal van 2020, waaruit blijkt dat de werkzame beroepsbevolking in bedrijfseconomische en administratieve beroepen ten opzichte van een jaar eerder met bijna 80.000 is gegroeid. De bron stelt op basis hiervan dat de prognoses in het AIS van het ROA haaks kunnen staan op de ontwikkelingen in de arbeidsmarkt.

De commissie merkt op dat de gegevens van het CBS waar in de bron naar wordt verwezen enkel kijken naar de ontwikkelingen van de werkzame beroepsbevolking per beroepsklasse. Hierin

verschillen deze gegevens van de prognoses van het ROA, die niet enkel kijken naar de groei (uitbreidingsvraag) op basis van specifiekere opleidingstypen en beroepsgroepen, maar ook naar de vervangingsvraag en naar de hoeveelheid afgestudeerden die deze baanopeningen zouden kunnen vervullen. In het ROA wordt de verwachte groei dus gerelateerd aan afgestudeerden (zoals weergegeven in Tabel 1 als respectievelijk de 'verwachte baanopeningen' en de 'verwachte instroom van schoolverlaters'). Om een beeld te krijgen van de arbeidsmarktkansen van afgestudeerden is het belangrijk om te kijken hoeveel mensen er voor bepaalde sectoren wordt opgeleid in verhouding tot de hoeveelheid (verwachte) baanopeningen. Om deze reden kunnen de gegevens van het CBS niet afdoen aan de juistheid van de prognoses in het AIS van het ROA. De commissie concludeert daarom dat de prognoses in het AIS van het ROA een preciezer beeld geven van de arbeidsmarktperspectieven van afgestudeerden van opleidingen dan de meer algemene statistieken van het CBS over baanontwikkelingen.

De commissie concludeert dat de prognoses die zijn opgenomen in het AIS van het ROA voor het relevante opleidingstype en de relevante beroepsgroepen voor de onderhavige opleiding gezamenlijk een licht positief beeld geven van de arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerden van de voorgenomen opleiding Bedrijfskunde.

Op basis van het rapport 'Regio in Beeld - Amersfoort' van het UWV (2021, p. 20-1) stelt de aanvrager dat in de regio Amersfoort, na een minder krappe arbeidsmarkt in het tweede en derde kwartaal van 2020 als gevolg van de coronacrisis, wederom sprake is van een krappe arbeidsmarkt. Voor de beroepsklasse economische en administratieve beroepen wordt de spanning in het tweede kwartaal van 2021 als krap getypeerd en die voor de beroepsklasse ICT-beroepen als zeer krap. De aanvrager verwijst ook naar de Spanningsindicator van het UWV (www.werk.nl) om de arbeidsmarktkrapte in de arbeidsmarktregio's Amersfoort, Midden-Utrecht en Gooi- en Vechtstreek voor de voornoemde beroepsgroep bedrijfskundigen en organisatieadviseurs te beschrijven. De aanvrager heeft de spanningen van de arbeidsmarktregio's samengevoegd en geeft aan dat deze in verschillende kwartalen van het eerste kwartaal van 2018 tot het tweede kwartaal van 2021 als 'krap' is getypeerd. De commissie constateert dat de krapte in de drie arbeidsmarktregio's voor deze beroepsgroep samen in het laatste kwartaal van 2020 en de eerste drie kwartalen van 2021 als 'krap' is getypeerd. Wanneer de regio's afzonderlijk worden bekeken is de krapte ook overwegend als 'krap' getypeerd in deze kwartalen. Alleen in de regio Midden-Utrecht is de krapte in het tweede en derde kwartaal van 2021 als 'zeer krap' getypeerd. De aanvrager verwijst ook naar de Spanningsindicator van het UWV om de landelijke arbeidsmarktkrapte voor de voornoemde beroepsgroep bedrijfskundigen en organisatieadviseurs te beschrijven. De aanvrager geeft aan dat de krapte in verschillende kwartalen van het eerste kwartaal van 2018 tot het tweede kwartaal van 2021 als 'gemiddeld' of 'krap' is getypeerd. De commissie constateert dat de krapte landelijk in het laatste kwartaal van 2020 als 'gemiddeld' en de eerste drie kwartalen van 2021 als 'krap' is getypeerd.

De commissie concludeert dat deze bronnen een positief beeld geven van de arbeidsmarktkansen voor afgestudeerden van opleidingen die toegang geven tot deze beroepen, waaronder ook de voorgenomen opleiding.

De aanvrager doet vervolgens een beroep op gegevens uit de Nationale Beroepengids (www.nationaleberoepengids.nl) wat betreft de baankansen van de beroepen bedrijfskundige, business analist, data analist/informatieanalist, manager kwaliteit en manager bedrijfsbureau. De commissie merkt op dat deze functies in de Nationale Beroepengids op hbo en wo opleidingsniveau worden ingeschat. Omdat de voorgenomen opleiding een hbo Associate degree is, acht de commissie het aannemelijk dat het arbeidsmarktbeeld voor het hbo-deel van deze functies ook representatief is voor afgestudeerden van de voorgenomen opleiding. De baankansen voor deze beroepen worden op goed tot zeer goed geschat. De commissie concludeert dat de voorgenomen opleiding studenten opleidt voor deze functies en dat deze bron daarom blijk geeft van een goede banenkans bij bepaalde functies waar de voorgenomen opleiding afgestudeerden voor opleidt.

Uit het door de aanvrager aangehaalde rapport 'Jobs of Tomorrow - Mapping Opportunity in the New Economy' van het World Economic Forum (2020, p. 4) blijkt dat de globale behoefte aan dataprofessionals toeneemt. Er wordt verwacht dat tussen 2020 en 2022 16% van alle verwachte baanmogelijkheden in opkomende beroepen zal ontstaan op het terrein van Data en Artificial Intelligence. De commissie is van mening dat de bron aangeeft dat de rol van data toeneemt op de banenmarkt, maar ziet dat dit in zoverre een brede ontwikkeling is dat dit niet specifiek blijkt geeft van een behoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De aanvrager beroept zich vervolgens op het arbeidsmarktonderzoek 'Marktpotentieel Associate degree Bedrijfskunde, Hogeschool Utrecht' dat door Lexnova is uitgevoerd in opdracht van de aanvrager (2021). Dit onderzoek is uitgevoerd door middel van een online enquête waaraan 176 werkgevers hebben deelgenomen. De respondenten zijn allemaal werkzaam bij organisaties met een grootte van minimaal 20 medewerkers die zijn gevestigd in de arbeidsmarktregio's Midden-Utrecht, Amersfoort, Het Gooi en Vechtstreek, Foodvalley en Groot-Amsterdam. Het grootste deel van de respondenten werkt in de gemeente Amsterdam (29%), gevolgd door de gemeente Utrecht (20%) en de gemeente Amersfoort (11%). De werkgevers werken in zeer uiteenlopende sectoren, maar de meerderheid van de respondenten is werkzaam in de (specialistische) zakelijke dienstverlening (18%), de informatie en communicatie (14%) en de groot- en detailhandel (14%). De bedrijven waar de respondenten werken verschillen ook sterk in grootte, variërend van 20 tot 49 werknemers (28%) tot meer dan vijfhonderd werknemers (19%). 98% van de respondenten geeft aan een rol te spelen bij het aannemen van nieuw personeel.

Van de respondenten geeft 84% aan de voorgenomen opleiding (zeer) aansprekend te vinden en 57% is het (geheel) eens met de stelling dat er in hun werkveld een behoefte bestaat aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding. 40% geeft aan momenteel medewerkers in dienst te hebben met het profiel van de voorgenomen opleiding.

De respondenten is tevens gevraagd of zij denken in de komende twee jaar een behoefte hebben aan nieuwe medewerkers binnen de eigen organisatie die de voorgenomen opleiding hebben gevolgd. 28 van de respondenten (16%) verwacht zeker en 87 van de respondenten (44%) verwacht waarschijnlijk een dergelijke behoefte te zullen hebben. De 28 respondenten die zeker een behoefte te hebben aan afgestudeerden verwachten een behoefte van in totaal minimaal 98 en maximaal 217 werknemers in de komende twee jaar.

De commissie acht het arbeidsmarktonderzoek valide, maar niet volledig navolgbaar omdat de namen van de bedrijven en de resultaten per respondent niet in het onderzoek zijn benoemd. De commissie merkt ook op dat het arbeidsmarktonderzoek niet vermeldt wanneer deze enquête is afgenomen, waardoor het niet duidelijk is voor de commissie of de resultaten actueel zijn. Om deze reden is de commissie terughoudend met het toekennen van veel gewicht aan dit onderzoek. De commissie constateert dat de resultaten van het onderzoek een regionale arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding aannemelijk maken.

De aanvrager refereert in het dossier ook naar drie arbeidsmarktbarometers van het UWV. Uit de barometer 'Economisch-administratieve beroepen - Barometer arbeidsmarkt' (2021) blijkt dat in 2020 de bedrijfseconomisch-administratieve beroepsrichting het grootst was met 19% van alle werkenden. Ook blijkt hieruit dat het totaal aantal werkenden op hoog niveau is toegenomen en op middelbaar niveau is afgenomen. Digitalisering en data-analyse spelen een belangrijke rol bij deze ontwikkelingen. De beroepen kwaliteitsmedewerker, BI specialist en data analist worden als kansrijke beroepen benoemd.

De barometer 'UWV barometer arbeidsmarkt - Financiële dienstverlening' (2021) geeft aan dat de beroepsgroep bedrijfskundigen en organisatieadviseurs in het 3de kwartaal van 2020 op de derde plek van de top 10 van openstaande vacatures in de financiële dienstverlening stond. In de regio Utrecht beslaat het aantal openstaande vacatures in deze sector 5% of meer.

De barometer 'ICT-beroepen - Barometer arbeidsmarkt' (2021) laat zien dat ondanks de coronacrisis het aantal beroepen in de ICT-sector is gegroeid. Het UWV geeft aan dat er wordt verwacht dat het aantal banen in deze sector in 2021 zal blijven toenemen doordat de digitaliseringsbehoefte een extra duw krijgt door het thuiswerken en online vergaderen dat door de

coronacrisis belangrijker is geworden.

De commissie constateert dat deze barometers blijf geven van een arbeidsmarktbehoefte aan hoger opgeleiden in deze beroepsgroepen, waaronder ook afgestudeerden van de voorgenomen opleiding kunnen vallen.

De aanvrager verwijst in het dossier verder naar de prognoses voor het opleidingstype mbo-4 economie en administratie die zijn opgenomen in het AIS van het ROA. De aanvrager doet dit om aan te geven dat de vooruitzichten in 2026 voor afgestudeerden van dit opleidingstype matig zijn en dat er vrijwel geen knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening worden verwacht. De aanvrager stelt dat deze matige vooruitzichten gerelateerd zijn aan een verschuiving van lagere en middelbare beroepsniveaus naar hogere beroepsniveaus binnen de secretariële sector.

De commissie constateert dat deze stelling niet nader is onderbouwd door de aanvrager. Daarbij merkt de commissie op dat de prognoses voor het eerder besproken opleidingstype bachelor management, bedrijfs- en personeelwetenschappen, waar de hogere beroepsniveaus van de secretariële sector in worden opgeleid, ook spreken over matige vooruitzichten voor afgestudeerden. Om deze reden concludeert de commissie dat de gegevens uit het AIS van het ROA geen blijf geven van de verschuiving naar hogere beroepsniveaus binnen deze sector.

De aanvrager stelt op basis van de 'HBO Monitor 2020' dat afgestudeerden van de vergelijkbare voltijd hbo bacheloropleiding Bedrijfskunde MER gemiddeld genomen snel een baan vinden. Studenten die in het studiejaar 2018/2019 zijn afgestudeerd zijn gemiddeld 0,7 maanden werkloos voor zij een baan hebben gevonden. Het factsheet 'HBO-monitor 2020: 34035 B Bedrijfskunde' (2021) vermeldt dat afgestudeerden van de hbo bacheloropleiding Bedrijfskunde van de aanvrager overwegend goede kansen hebben op de arbeidsmarkt. Zo is 5% na anderhalf jaar werkloos, heeft 86% van de afgestudeerden binnen drie maanden een baan en heeft 59% een jaar na afstuderen een vast dienstverband.

De commissie concludeert dat afgestudeerden van de hbo bacheloropleiding Bedrijfskunde overwegend goede kansen hebben op de arbeidsmarkt. De commissie merkt op dat dit geen directe blijf geeft van een behoefte aan afgestudeerden op Associate degree-niveau, maar is wel van mening dat de bronnen blijf geven van goede arbeidsmarktperspectieven voor studenten bedrijfskunde op hbo-niveau.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat de aanvrager heeft aangetoond dat er een arbeidsmarktbehoefte bestaat aan de voorgenomen opleiding Bedrijfskunde.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

De aanvrager onderbouwt de maatschappelijke behoefte aan de hand van de volgende bronnen: het rapport 'Ad-opleidingen: omvang en rendement' van het ROA (2019), de 'Strategische agenda hoger onderwijs en onderzoek: Houdbaar voor de toekomst' van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2019), de Strategische Agenda 'Professionals voor morgen - Strategische Agenda Vereniging Hogescholen 2019-2023' van de Vereniging Hogescholen (2019), het rapport 'Klaar voor de Groei?' van SEO Economisch Onderzoek (2015), het rapport 'Dalende doorstroom mbo-hbo: waarom stroomt een steeds kleiner aandeel van de mbo-studenten door naar het hbo?' van ResearchNed (2020), de 'Human Capital Agenda Regio Utrecht' van Birch (2021), het 'Landelijk domeinprofiel Associate degree opleiding Business Administration - Raamwerk voor bestaande en nieuwe Ad-opleidingen in het Business Administration domein' van de Projectgroep Landelijk domeinprofiel Business Administration (2019), het rapport 'De datagedreven samenleving - Achtergrondstudie' van het Rathenau Instituut (2015) en de 'Regionale Economische Agenda 2020-2027' van Utrecht Region (2019). De commissie laat het rapport 'Klaar voor de Groei?' van SEO Economisch Onderzoek (2015) en het rapport 'De datagedreven samenleving - Achtergrondstudie' van het Rathenau Instituut (2015) buiten beschouwing omdat deze bronnen gedateerd zijn.

De aanvrager stelt dat de Hogeschool Utrecht als lid van het landelijk platform voor Associate degrees een convenant heeft getekend dat een betere landelijke positionering van de Associate

degrees nastreeft. De aanvrager onderbouwt vervolgens met het rapport 'Ad-opleidingen: omvang en rendement' van het ROA (2019, p. 41) dat Associate degrees erg populair zijn bij mbo 4-gediplomeerden. Verder geeft de aanvrager aan dat in de Strategische Agenda Hoger Onderwijs 'Houdbaar voor de toekomst' van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2019, p. 48) wordt aangegeven dat de meerwaarde van de Associate degree is bevestigd en dat zij de doorstroom van mbo naar hbo versterken. De Vereniging Hogescholen stelt in Strategische Agenda 'Professionals voor morgen' (2019, p. 10) dat de ontwikkeling van Associate degrees moet worden doorgezet om deze doorstroom verder te blijven verbeteren. Op basis van het onderzoek 'Dalende doorstroom mbo-hbo: waarom stroomt een steeds kleiner aandeel van de mbo-studenten door naar het hbo?' (2020, p. 8; 55) van ResearchNed stelt de aanvrager dat het aandeel mbo-studenten dat doorstroomt naar het hbo kleiner wordt en dat mbo'ers die wel doorstromen vaker uitvallen dan havisten of vwo'ers. Mbo-studenten met een economische opleiding hebben een grotere kans om uit te vallen. Een van de redenen die wordt gegeven voor deze uitval is de duur van hbo-opleidingen. Het onderzoek concludeert dat de doorstroom kan worden verbeterd door het aanbieden van hbo-opleidingen met een kortere studieduur. De commissie constateert dat deze bronnen blijken te geven van een algemene maatschappelijke behoefte aan Associate degree-opleidingen.

Verder haalt de aanvrager de 'Human Capital Agenda: Regio Utrecht' (2021, p. 5) van Birch aan om te stellen dat de voorgenomen opleiding de kwetsbare positie van laag- en middelbaar opgeleiden kan verbeteren. De bron stelt dat er een sterke baanpolarisatie aan de orde is in de regio Utrecht, waarbij het aantal banen voor laag- en middelbaar opgeleiden krimpt. Associate degree-opleidingen bieden de werknemers die deze banen momenteel bekleden de mogelijkheid om een hbo-niveau te bereiken. De commissie constateert daarom dat Associate degree-opleidingen kunnen helpen bij het verminderen van de baanpolarisatie in de regio.

De aanvrager refereert vervolgens naar het 'Landelijk domeinprofiel Associate degree opleiding Business Administration - Raamwerk voor bestaande en nieuwe Ad-opleidingen in het Business Administration domein' van de Projectgroep Landelijk domeinprofiel Business Administration (2019, p. 6; 13), het raamwerk voor bestaande en nieuwe Associate degree-opleidingen Officemanagement, Bedrijfskunde en Management. Hierin wordt onder meer de invloed van technologische ontwikkelingen besproken op processen binnen bedrijven, die voor meer data-gedreven werkzaamheden zorgen. De commissie constateert dat kennis van data-management en analyse belangrijker wordt binnen bedrijven en dat de voorgenomen opleiding aansluit op deze ontwikkelingen.

Ten slotte verwijst de aanvrager naar de 'Regionale Economische Agenda 2020-2027' van Utrecht Region (2019, p. 8; 14; 23), waarin de strategische lijnen van de regio voor een gezond stedelijk leven worden uitgezet. Ook hierin wordt de digitalisering benoemd als een oorzaak van veranderingen in bestaande functies. De agenda geeft aan dat er samen wordt gewerkt met de onderwijsinstellingen om werkenden een kans te geven digitale en technologische vaardigheden te leren. De commissie ziet hoe de voorgenomen opleiding aansluit op deze behoefte.

De commissie concludeert dat de aanvrager heeft aangetoond dat er een maatschappelijke behoefte bestaat aan de voorgenomen opleiding Bedrijfskunde.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke en een arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 20/12/2021 is op de website van de CDHO kennisgegeven van het voornemen van de Hogeschool Utrecht om de hbo Associate degree Bedrijfskunde in Amersfoort aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

De commissie beoordeelt de ruimte in het bestaand aanbod door te bepalen welke opleidingen

verwant zijn aan de voorgenomen opleiding en of deze opleidingen al in de behoefte die al dan niet bij criterium a is aangetoond kunnen voorzien. De aanvrager dient overtuigend te beargumenteren dat er nog voldoende ruimte is voor een nieuwe opleiding. De aanvrager dient hiertoe aan te geven wat het landelijk verwant aanbod van de aangevraagde opleiding is. Dit is het aanbod dat inhoudelijk sterk met elkaar overeenkomt en opleidt tot (min of meer) dezelfde beroepen (uitstroomprofiel(en)). Bij de inhoud wordt door de commissie gekeken of de kennisgebieden en vaardigheden die in het curriculum van de voorgenomen opleiding zijn opgenomen overlap vertonen met de bestaande opleidingen. Voorts kijkt de commissie naar de instroomdoelgroep die de opleiding bedient. Verder is voor de beoordeling van het verwant aanbod van belang om welke onderwijsvariant (voltijd, deeltijd of duaal) het gaat. Verwante opleidingen worden dus niet louter bepaald aan de hand van de inhoud van een opleiding en opleidingen met verschillende oriëntaties (zoals hbo en wo masteropleidingen) kunnen als verwant aanbod worden beschouwd.

De aanvrager acht de hbo Associate degree-opleiding Bedrijfskunde (Avans Hogeschool, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, HZ University of Applied Sciences, Hanzehogeschool Groningen en NHL Stenden Hogeschool) "verwant" aan de voorgenomen opleiding. Daarnaast geeft de aanvrager aan dat ook de nog niet gestarte hbo Associate degree-opleiding Data Analytics van de Hogeschool Rotterdam "verwant" wordt beschouwd. Verder beschouwt de aanvrager de hbo Associate degree-opleidingen Management (Avans Hogeschool, HZ University of Applied Sciences, Hogeschool Rotterdam en Saxion Hogeschool) en Office Management (Christelijke Hogeschool Windesheim) als "zijdelings verwant" aan de voorgenomen opleiding. De aanvrager merkt hierbij op dat de opleiding Office Management vanaf september 2021 wordt aangeboden onder de naam Management. De aanvrager merkt ten slotte op dat de hbo Associate degree-opleiding Bedrijfskunde zoals deze in onbekostigde vorm wordt aangeboden door de Hogeschool NCOI en de Stichting Deeltijd Opleidingen niet verwant worden beschouwd aan de voorgenomen opleiding. De aanvrager gebruikt in het dossier de termen "verwant" en "zijdelings verwant". Deze woorden worden door de commissie begrepen als vergelijkbaar met de door de commissie gebruikte termen "sterk verwant" en "aanverwant".

De commissie is met de aanvrager van mening dat de hbo Associate degree-opleiding Bedrijfskunde (Avans Hogeschool, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, HZ University of Applied Sciences, Hanzehogeschool Groningen en NHL Stenden Hogeschool) en de nog niet gestarte hbo Associate degree-opleiding Data Analytics van de Hogeschool Rotterdam sterk verwant zijn aan de voorgenomen opleiding. De instroom in de hbo Associate degree-opleiding Bedrijfskunde van de Hanzehogeschool Groningen en NHL Stenden Hogeschool is niet bekend omdat deze opleidingen recent zijn gestart. De instroom van de sterk verwante opleidingen is in de afgelopen vijf jaar gestegen (zie Tabel 4).

Daarnaast is de commissie met de aanvrager van mening dat de hbo Associate degree-opleidingen Management (Avans Hogeschool, HZ University of Applied Sciences, Hogeschool Rotterdam, Saxion Hogeschool en Christelijke Hogeschool Windesheim) en Office Management (Christelijke Hogeschool Windesheim) aanverwant zijn aan de voorgenomen opleiding. De commissie is verder van mening dat de volgende opleidingen ook aanverwant zijn aan de voorgenomen opleiding: de hbo Associate degree-opleidingen ICT Service Management (Christelijke Hogeschool Ede, Fontys Hogescholen en Hogeschool Rotterdam) en IT Service Management (Hogeschool Inholland en NHL Stenden Hogeschool). De commissie beschouwt deze opleidingen aanverwant omdat zij in hun programma aandacht besteden aan ICT-processen binnen bedrijven. De opleidingen leiden ook op tot vergelijkbare beroepen zoals data-analist. De commissie acht de onbekostigde Associate degree-opleiding Bedrijfskunde van de Hogeschool NCOI en de Stichting Deeltijd Opleidingen ook aanverwant aan de voorgenomen opleiding. De aanvrager beschouwt deze opleiding niet verwant omdat er geen aandacht wordt besteed aan digitalisering, maar de commissie is van mening dat de aandacht voor bedrijfskundige processen het primaire aandachtspunt is voor beide opleidingen, waardoor de opleidingen voldoende

inhoudelijke overlap kennen om enig verwantschap te zien. De commissie kan de instroom in deze opleidingen echter niet meenemen in de onderstaande overweging omdat deze bij de commissie niet bekend is. De instroom van de aanverwante opleidingen is in de afgelopen vijf jaar gestegen (zie Tabel 4).

Tabel 4. Instroom eerstejaarsstudenten in verwant bekostigd onderwijsaanbod

Opleiding	Instelling	'16-'17		'17-'18		'18-'19		'19-'20		'20-'21		
		VT	DT	DU	VT	DT	DU	VT	DT	DU	VT	DT
Ad Bedrijfskunde (80074)	Avans Hogeschool (07GR), 's-Hertogenbosch	110	47	145	46	126	71	87	89	75		
	Avans Hogeschool (07GR), Breda	83	94		68		63		51			
	Avans Hogeschool (07GR), Roosendaal				30		29		61			
	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB), Arnhem		23	4	55	24	63	30	55	40		
	HZ University of Applied Sciences (21MI), Vlissingen				15		21		16			
Ad ICT Service Management (80083)	Christelijke Hogeschool Ede (25BA), Ede				11		9		9			
	Fontys Hogescholen (30GB), Eindhoven	31	20		26		20		3			
	Hogeschool Rotterdam (22OJ), Rotterdam	61	17	77	41	68	28	50	26	44	25	
Ad IT Service Management (80024)	Hogeschool INHOLLAND (27PZ), Diemen		15		15		16	20	30	10		
	NHL Stenden Hogeschool (31FR), Leeuwarden				4		7	6	10	6		
Ad Management (80113)	Avans Hogeschool (07GR), 's-Hertogenbosch				40		82		115			
	Hogeschool Rotterdam (22OJ), Rotterdam						134	41	159	70		
	HZ University of Applied Sciences (21MI), Roosendaal				17		42		55			
	Saxion Hogeschool (23AH), Deventer										11	
	Saxion Hogeschool (23AH), Enschede										11	
Ad Officemanagement (80007)	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU), Almere	43	67		72		66		59			
	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU), Zwolle				79		104	27	128	50		
Totaal Sterk Verwant		0 193	0 47 262	4 76 264	24 100 234	30 150 197	40					
Totaal Aanverwant		104 48	0 159 61	0 295 65	0 501 149	0 600 195	0					
Totaal		104 241	0 206 323	4 371 329	24 601 383	30 750 392	40					

Bron: DUO

De aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van een analyse van de instroom in verwante opleidingen. De aanvrager verwacht dat 40 studenten zullen instromen in 2023 en dat de hoeveelheid studenten zal oplopen tot 60 studenten in 2027. De commissie acht deze prognose realistisch.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen hbo Associate degree Bedrijfskunde wordt afgezet tegen de behoefte die bij criterium a is aangetoond, blijkt dat er voldoende ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Vestiging van de opleiding in Amersfoort heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert dat er ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de hbo Associate degree Bedrijfskunde te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

Advies aan de NVAO over de naamkeuze en Croho indeling

De commissie heeft geconstateerd dat de voorgestelde naam van de opleiding passend is gelet op de verwantschap met de gelijknamige bestaande hbo Associate degree-opleidingen Bedrijfskunde.

Daarnaast heeft de commissie geconstateerd dat aanvrager de hbo Associate degree Bedrijfskunde in het Croho onderdeel Economie wil indelen. Dit voorstel sluit aan op de indeling van reeds bestaande hbo Associate degree-opleidingen Bedrijfskunde.

De NVAO ontvangt dit advies, zodat zij dit kan opnemen in het informatiedossier voor het panel ten behoeve van de toets nieuwe opleiding.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann

Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.

Advies aan de NVAO over naamkeuze en Croho onderdeel

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.